

בתי בד - מפעלי שמן זית

קליטת סחורה

1. המשגיח ימצא במפעל משך כל זמן קליטת הסחורה וחז"ג.
2. המשגיח יבדוק שהזיתים אכן הגיעו מהמטע המאושר בן השאר ע"י התאמה בין תעודת המשלוח לאישור הערלה ומידי פעם באמצעות ביקור בשטח.
3. יש לדאוג לכך שתהיה רשימה מסודרת של מגדלים המשווקים בד"כ, כולל מיקום ושם הבעלים.
4. על המשגיח לודא שהזיתים המגיעים לבית הבד כולם ממטע באזור אחד, ובבעלות אותו מגדל יש לשים דגש שלא תהא תערובת זיתי ישראל ונוכרים.
5. כשמגיעים זיתים מאזורים שונים או מבעלים שונים, יש להפריד את החביות ולסמנם.
6. זיתים שגודלו ע"י אינם יהודים ונמסקים בבית בד של ישראל חייבים בתו"מ.

ערלה

ניתן לקבל תוצרת שאין בה חשש ערלה, המלווה באישור ממחלקת המצוות התלויות בארץ ברה"ר בצירוף תעודת משלוח (תעודות מגופים אחרים אינן קבילות).

שביעית

1. מוצרים שגודלו על פי היתר מכירה יקלטו אך ורק בצירוף אישור על מכירת הקרקע.
2. יש לציין ע"ג התוויות שהתוצרת היא על פי היתר מכירה מהרבנות הראשית.
3. תוצרת גויים מהשנה השביעית יש לוודא שאמנם הקרקע שייכת לגויים, ויש לציין שהתוצרת היא "יבול נכרים".
4. תוצרת מאוצר בית דין צריכה להמכר על פי ב"ד, ויש לפרסם שיש בה קדושת שביעית.

תהליך היצור

1. במשך כל זמן תהליך היצור לא ימצא בשטח המפעל שמנים אחרים מלבד שמן זית.
2. לא יעשה שימוש באמולסיפיקרים או צבעי מאכל אלא באישור הרב המקומי ובהסכמתו ובכיתוב על התוויות.
3. יצור של בית בד אחד עבור בית הבד אחר - יאושר רק לאחר בדיקת הרב המקומי ואישורו בכתב. כמו כן כל משלוח שמן ילווה באישור מפורט מהמשגיח הכולל : כמויות, מספר רכב, מספר מכלים וכו' שיצורף לתעודת המשלוח. בנוסף לכל האמור לעיל על כל חבית להיות נעולה בפלומבה.

* = מציינת כשרות למהדרין

אחסנה

1. קודם אחסנת השמן יש לטמא את השמן על ידי מגע.
2. אחסנת השמן תעשה בכלים סגורים (חביות, מיכלים וכו'), שפתיחתם מצריכה נוכחות המשגיח, או חותמת חד פעמית, שפתיחתה גורמת היכר. (החותמת תשאר ביד המשגיח).

זמן הפרשת תרו"מ

הפרשת תרו"מ תעשה בתום שלב היצור, קודם המזיגה לבקבוקים, או מכירת החביות.

צורת הפרשת תרו"מ

1. המשגיח יקבל מינוי בכתב, מאת מנהל המפעל, להפרשת תרו"מ.
2. נוסח המינוי - כדלהלן (המשפטים שבסוגריים יתווספו עפ"י הצורך):
הריני ממנה בזאת את הרב _____ (ראש מחלקת הכשרות ברבנות המקומית) ואת מר _____ (משגיח הכשרות הקבוע במפעל) וכל מי שיבוא מכוחם להפרשת תרו"מ מכל התוצרת החקלאית שתהיה ברשותי עד לתאריך _____. לנ"ל יהיה כוח של פועל, שליח, זכיה או גילוי דעת, באופן היותר טוב עפ"י גדרי ההלכה. (שכר פעולתו כלול באגרת הכשרות המשולמת למועצה הדתית).
הנ"ל יהיה מוסמך לעשות את כל הדרוש לשם הפרשת תרומות ומעשרות כדן, ובשעת הצורך יהיה רשאי אף לבצע לשם כך פעולות שאינן ראויות לכתחילה מצד דיני ההפרשה. (כמו כן, הנ"ל יהיה רשאי להפריש משלי על של אחרים).
ידוע לי כי הפרשת תרומות ומעשרות היא פעולה קניינית היכולה להפקיע ממני כ-20% מן היבול ואף יותר. אם הנ"ל יקלקל בהפרשה שיעשה, והתוצרת תתוקן מחדש - אני מודיע מראש שלא יהיה שליח להפרשה ראשונה.

על החתום: _____

(הבעלים או המנהלים, בחברה בע"מ)

3. אם בעל המפעל נכרי והתוצרת של יהודים - יש לדאוג להפרשת תרו"מ במקור לפני כניסת התוצרת לבעלות נוכרי או לחילופין להכליל בחוזה בין המגדל למפעל את הסעיפים הבאים:
א. ע"מ לאפשר קליטת גידולי השדה ע"י המפעל ומכיון שידוע לנו שהמפעל אינו רשאי לקלוט גידולי שדה לא מעושרים הרינו ממנים את המשגיח _____ לעשר את סחורתנו.
ב. כמו כן אנו מודעים לכך כי הסחורה ששיוקנו לא תעבור לבעלות המפעל עד להפרשת תרו"מ וזאת ע"מ לאפשר למפעל לקלוט את תוצרתנו.
ידוע לנו כי בכל שלב עד להפרשת התרו"מ רשאי המפעל להחזיר אלינו את תוצרתנו ואנו נשיב למפעל את התמורה המלאה.
4. תרומה גדולה יש להפריש מן המוקף.

5. כשאין אפשרות להפריש מהמוקף, בדיעבד מועילה הפרשה שלא מהמוקף.
6. מעשר ראשון - יש להפריש ולקבוע מקום, מומלץ להיות מנוי בקרן המעשרות של אחד מהמכונים המוסמכים.
בדיעבד או בספקות אין חובה לתת מעשר ראשון.
- * נתינת מעשר ראשון ללוי.
7. מעשר עני יש לתת לעניים. הסכום יהיה מכובד ויועבר לגופים ציבוריים העוסקים בצדקה לעניים ע"פ בחירת בעל המפעל.
8. מעשר שני - יש לחלל על מטבע הנמצאת באחד המכונים העוסקים בחלול מעשר שני, ועל כן יש להיות מנוי בקרן המעשרות או בית האוצר.
9. תרומה גדולה ותרומת מעשר אפשר לתת לכהן להדלקה או לרבים שיש בהם כהן.
10. אם חלה תערובת של זיתים, בדרגות חיוב שונות, כגון שני אזורים בארץ ישראל, או מיהודי וגוי, יש להפריש תרו"מ מטבל ודאי כנגד הטבל שהתערב, ואם אין טבל ודאי יקח מהתערובת כמות כנגד כל התערובת.
11. על המשגיח להבין היטב את הנוסח. אם המשגיח ממנה לעצמו מחליף, עליו לוודא שהמחליף יודע ומבין את הנוסח. עליו לקבל לשם כך אישור אישי מן הרב הממונה על הכשרות במקום.
12. סחורה המיועדת ליצוא מחוייבת גם היא בהפרשת תרו"מ.

מזיגה

המשגיח יהא נוכח בשעת פתיחת החביות, וכל שעת מזיגת השמן לבקבוקים.

שבת וחגים

1. בתי הבד יהיו סגורים שעה לפני כניסת שבת וחג, עד שעה אחר צאת השבת והחג.
2. קליטת זיתים לא תעשה עד יום א' בצהריים.
3. בשטח אולם היצור לא תתבצע אכילה מסוג כל שהיא ע"י העובדים או כל גורם אחר ויופיע בפיתחו שלט האסור לאכול בכל שטח אולם היצור בחתימת הנהלת המפעל.
4. בתי בד שלא הקפידו על כשרות לפסח במשך השנה, יעברו הכשרה בתחילת הייצור לפסח.

תוויות

1. חותמת הכשרות תוטבע באריזה הפנימית, ולא באריזה חצונית.
2. כל הלימינטים יימצאו בארון נעול והמפתח ימצא אצל המשגיח.
3. לא יוצאו או יוכנסו לימנטים ללא ידיעת המשגיח.

4. הדפסת הלימנטים תתבצע באופן הבא: המפעל יבוא בדברים עם בית דפוס בדבר הדפסת הלימנטים ולאחר אישור של הרבנות המקומית בכתב שיכלול כמות מאושרת, גרפיקה וחתומת הגורם המאשר, ימסרו הלימנטים ישירות למשגיח כולל הגלופה.
5. כל שינוי בצורת האריזה יקבל את אישור הרבנות המקומית.
6. כל הכשר נוסף לא יהא גדול מהתווית של הרבנות המקומית או הראשית.
7. על תוויות הכשרות תוחתם השנה שניתנה בה הכשרות.
8. במידה ומעורבים בתהליך היצור אמולסיפיררים או צבעי מאכל הדבר יופיע בכתב ע"ג המותג.
9. בעל העסק יצהיר בכתב כי כל הלימנטים האריזות והמותגים עליהם מופיע שמה של הרבנות הינם רכוש של הרבנות ובכל עת הסרת כשרות יועברו לרבנות.

מעבדה

1. מדי פעם יתבצעו בדיקות מעבדה, לודא שלא התערבו שמנים שונים (שמן סויה וכד').
2. תעשה בדיקת מעבדה שלא היתה תערובת זנים שונים (סורי וברנע).

הכשרות היא שירות. כאיש ציבור – דאג לשרת כראוי.